

Επανατοποθέτηση και στροφή σε βιώσιμες επενδύσεις στο επιχειρείν

Ποιοι κλάδοι της βιομηχανίας πρωταγωνιστούν στο νέο περιβάλλον - Τι λένε στη «Ν» θεσμικοί παράγοντες και στελέχη

Παρασκευή, 20 Δεκ 2019 10:10UPD: 18:39

Καθώς οι επιχειρηματικοί ηγέτες αναγνωρίζουν τη στενή σχέση μεταξύ ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας στην οικονομική απόδοση δημιουργούν τάσεις που επηρεάζουν το παγκόσμιο επιχειρηματικό οικοσύστημα - καλλιεργώντας την ελπίδα ότι οι παγκόσμιες προκλήσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Η συνεργασία στις δράσεις για το Κλίμα, η συνεισφορά στην επίτευξη των Παγκόσμιων Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals - SDGs), η μέτρηση του αντικτύπου των πρωτοβουλιών αειφορίας και η ενίσχυση της διαφάνειας αποτελούν πεδία κοινής δράσης για ολοένα περισσότερες επιχειρήσεις, οποιουδήποτε μεγέθους και κλάδου και σε όποια γωνιά της γης κι αν βρίσκονται. Το ίδιο ισχύει για την αξιοποίηση της τεχνολογίας με στόχο τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα και τη μείωση των κινδύνων στην αλυσίδα εφοδιασμού, σε συνδυασμό με την μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την αξιοποίηση της ταχείας αστικοποίησης με την ανάπτυξη βιώσιμων πόλεων και την επένδυση στην αυτοματοποίηση, τη ρομποτική και τις άλλες καινοτόμες τεχνολογίες της ψηφιακής εποχής ως μέσα για την επίτευξη της βιωσιμότητας.

Στο νέο περιβάλλον προκλήσεων που διαμορφώνουν οι παραπάνω τάσεις όλη η βιομηχανία, σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, καλείται να επανατοποθετηθεί ανασχεδιάζοντας επενδύσεις. Εξάλλου, πρωτίστως, αλλάζει το πλαίσιο για τις χρηματοδοτήσεις, οι οποίες αποκτούν άλλο πρόσημο, έντονα κοινωνικό.

Όπως αναφέρουν στη «N» κορυφαίοι θεσμικοί παράγοντες και στελέχη της επιχειρηματικής σκηνής, η βιομηχανία αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δεσμεύεται για τη μεγαλύτερη δυνατή συμβολή στην επίτευξη Βιώσιμης Ανάπτυξης στη χώρα. Ενδεικτικά, στον κλάδο των τροφίμων το μοντέλο παραγωγής αναβαθμίζεται με την εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ενώ έντονη είναι η κινητοποίηση για την πρόληψη της σπατάλης του νερού και των τροφίμων.

Στο ίδιο πλαίσιο, οι μεταλλευτικές επιχειρήσεις που συνδέονται με την εξορυκτική δραστηριότητα αναγνωρίζουν το ρόλο τους στο νέο περιβάλλον και κινητοποιούνται πέρα από τα έργα αποκατάστασης. Στο άμεσο μέλλον, εξάλλου, έχουν να αντιμετωπίσουν μια σημαντική πρόκληση, αυτήν της αποτελεσματικής και δίκαιης διαχείρισης της επερχόμενης απολιγνιτοποίησης της ηλεκτρικής παραγωγής.

Ενδεικτικές είναι επίσης οι εξελίξεις στη βιομηχανία πλαστικών, στον κατασκευαστικό τομέα, ακόμη και στη βιομηχανία κλιματισμού που καλείται να μειώσει τις εκπομπές CO2 κατά 79% ως το 2030. Για τις νέες αυτές προκλήσεις, οι οποίες συνδυάζονται με επενδυτικές ευκαιρίες, παρατίθενται παρακάτω ενδεικτικές απόψεις κορυφαίων στελεχών της αγοράς που ηγούνται του μετασχηματισμού με γνώμονα τους 17 Παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Χρηματοπιστωτικός τομέας
Βιώσιμη Ανάπτυξη, μια νέα πρόκληση για το χρηματοπιστωτικό σύστημα

Η βιώσιμη ανάπτυξη θέτει προκλήσεις για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, εμπρός στις οποίες ηΕλληνική Ένωση Τραπεζώνέχει αναλάβει συστηματική δράση.

Χαρούλα Απαλαγάκη, γενική γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Παναγιώτης Χαμπεσής, επικεφαλής του Sustainability Unit

Η Χαρούλα Απαλαγάκη, γενική γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και ο Παναγιώτης Χαμπεσής, επικεφαλής του Sustainability Unit αναλύουν στη «Ν» το νέο περιβάλλον: Έχουμε όλοι στραμμένο το βλέμμα στην κλιματική αλλαγή, που συντελείται με σχετικά γοργό ρυθμό, μεγιστοποιώντας τους κινδύνους αστάθειας σε όλες τις μορφές. Η σχετική ενεργοποίηση της διεθνούς κοινότητας εκφράστηκε κυρίως με τη Συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα το 2015 και την Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ακολούθησαν πολλές επιμέρους πρωτοβουλίες και δράσεις προς την ίδια κατεύθυνση.

Και ενώ ο κατεξοχήν αρμόδιος (βλ. δήλωση του γ.γ. του ΟΗΕ) εκφράζει απογοήτευση σχετικά με το αποτέλεσμα της Διεθνούς Διάσκεψης για το κλίμα (COP 25), αλλά και την καθυστέρηση προσαρμογής στα νέα δεδομένα, η Ευρώπη ηγείται της παγκόσμιας προσπάθειας για τη διαχείριση αυτής της «κρίσης» στην πορεία προς μια βιώσιμη ανάπτυξη. Έτσι, παρά το γεγονός ότι η Ευρώπη εκπέμπει μόλις το 10% περίπου του CO₂ στο περιβάλλον σε παγκόσμιο επίπεδο, η ενεργοποίησή της για την προστασία του είναι σημαντικά υψηλότερη.

Η Ε.Ε. έκρινε, μεταξύ των άλλων, ότι για την επίτευξη του στόχου είναι αναγκαία η συμβολή του χρηματοπιστωτικού τομέα, καθώς τα πιστωτικά ιδρύματα καλούνται να στηρίξουν τον μετασχηματισμό της οικονομίας και την ενεργειακή μετάβαση. Συγκεκριμένα θα πρέπει να επανακαθορίσουν τις ροές των ιδιωτικών κεφαλαίων και να τις κατευθύνουν σε αειφόρες επενδύσεις, ενσωματώνοντας παράλληλα τη διάσταση αυτή της αειφορίας στη διαχείριση κινδύνων.

Με κύριο άξονα το Σχέδιο Δράσης για τη χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης η Ε.Ε. έθεσε ένα βραχυπρόθεσμο πλαίσιο δράσεων ενίσχυσης της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή. Η Οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών εμπλουτίστηκε και με τη θεματολογία της κλιματικής αλλαγής.

Μόλις στις 16/12/2019 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ανακοίνωσε ότι κατέληξε σε συμφωνία με το Συμβούλιο της Ευρώπης σε ό,τι αφορά τα κριτήρια καθορισμού « συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας ως βιώσιμης και συμβατής με το περιβάλλον». Η καθιέρωση ευρωπαϊκού συστήματος ταξινόμησης (EU Taxonomy) για αιεφόρες δραστηριότητες με ιδιαίτερη έμφαση στις δραστηριότητες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής την οποία είχε εδώ και καιρό επεξεργαστεί η TEG (Ομάδα Τεχνικών Εμπειρογνομώνων) θα αποτελέσει σημείο αναφοράς επενδυτικών αιεφόρων δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό είναι ευθυγραμμισμένοι και οι πρόσφατοι Κανονισμοί (EE), 2019/2088/27.11.19, περί γνωστοποιήσεων αιεφορίας καθώς και 2089/27.11.19, δείκτες αναφοράς για τη μετάβαση στην κλιματική αλλαγή, ενώ, επίσης, σε τελικό στάδιο διαμόρφωσης έχει προχωρήσει και η ανάπτυξη ενός οικολογικού σήματος eco label της E.E. για συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, όπως επίσης η διαμόρφωση πανευρωπαϊκού προτύπου για «πράσινα» ομόλογα (EU Green Bond Standard). Η ενσωμάτωση της διάστασης της αιεφορίας στη διαχείριση κινδύνων (ESGs Risks) θα βελτιώσει το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (πάροχοι έρευνας αγοράς, οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, επενδυτές). Στο πλαίσιο αυτό, ενεργοποιήθηκε και η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, η οποία, επίσης μόλις πριν από λίγες ημέρες, δημοσίευσε Σχέδιο Δράσης της, προκειμένου να παρέχει στις εποπτικές αρχές τα κατάλληλα εργαλεία για να κατανοούν, να παρακολουθούν και να αξιολογούν τους κινδύνους ESG στις πρακτικές τους.

Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε ένα στρατηγικό μακροπρόθεσμο, αυτή τη φορά, όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050 - «A clean planet for all» με κεντρικό στόχο τη μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050. Η έκθεση αυτή θέτει ένα πλαίσιο συγκεκριμένων μεθόδων και στρατηγικών προτεραιοτήτων με επίκεντρο την ενέργεια και τις τεχνολογικές καινοτομίες. Ο μακροπρόθεσμος αυτός σχεδιασμός προϋποθέτει

αφενός τη συμβολή των πολιτών, με σκοπό την εμπέδωση των ωφελειών της κυκλικής οικονομίας, αφετέρου και άλλες επιμέρους δράσεις (αξιοποίηση της βιοοικονομίας, δασοπονίας και γεωργίας, κ.ά.).

Η κοινή ενωσιακή πολιτική για την ενεργειακή μετάβαση αποτυπώνεται στο νέο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) το οποίο θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο διαμόρφωσης και της δικής μας εθνικής πολιτικής για την επόμενη 10ετία (μόλις πριν από λίγες ημέρες ολοκληρώθηκε η διαδικασία δημόσιας διαβούλευσής του).

Ταυτόχρονα και στο πλαίσιο μιας ολιστικής στρατηγικής για την επίτευξη των στόχων της, η Ε.Ε. επιδιώκει να διοχετεύσει το 40% του προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (EFSD) σε δράσεις άμεσα συναφείς με το κλίμα, πρόγραμμα το οποίο θα συνεχιστεί (InvestEU) με αυξημένο προϋπολογισμό 650 δισ. ευρώ και τη νέα προγραμματική περίοδο, 2021-2027.

Η πρόκληση αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής αναφέρεται ρητά και στο νέο Στρατηγικό θεματολόγιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο οποίο έχει ενταχθεί ως ένας εκ των 4 βασικών πυλώνων του η « οικοδόμηση μιας κλιματικά ουδέτερης, πράσινης, δίκαιης και κοινωνικής Ευρώπης », με σκοπό να καθοδηγήσει τις εργασίες των θεσμικών οργάνων για την επόμενη πενταετία (2019-2024), ενώ και η ατζέντα της νέας προέδρου της Ε.Ε. για την ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία (European Green Deal), σηματοδοτεί την προσήλωση της Ευρώπης στην ενεργειακή μετάβαση. Στη Συμφωνία αυτή προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η έκδοση του 1ου Ευρωπαϊκού νόμου για το Κλίμα μέχρι τον Μάρτιο του 2020, καθώς και η προσδοκία διοχέτευσης 1 τρισ. ευρώ από το Sustainable Europe Investment Plan την επόμενη 10ετία. Στο πλαίσιο αυτό και η ΕΤΕπ, από τα τέλη του 2020, θα εγκαινιάσει μια νέα φιλόδοξη στρατηγική για το κλίμα, ευθυγραμμίζοντας τη χρηματοδοτική της πολιτική στον τομέα της ενέργειας με τους στόχους της Συμφωνίας των Παρισίου.

Το τραπεζικό σύστημα συμμετέχει ενεργά στη σχετική προσπάθεια, παρακολουθώντας τις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις. Στην Ευρώπη το βήμα των τραπεζών είναι η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία. Τον μήνα που διανύουμε η ΕΤΟ δημοσίευσε κείμενο έκθεσης, προτείνοντας ένα πλαίσιο κινήτρων (incentives) για την προώθηση της βιώσιμης χρηματοδότησης, «Encouraging and rewarding sustainability». Παράλληλα έχει εκφράσει προς τα Ευρωπαϊκά Όργανα, από κοινού με το Business Europe, την επιθυμία να συμμετάσχει στην πλατφόρμα για την ταξινόμηση (Taxonomy Proposal), ενώ έχει ήδη συστήσει κοινή Ομάδα Εργασίας (ΕΤΟ και UNEP FI-Χρηματοοικονομική Πρωτοβουλία των ΗΕ για το περιβάλλον) προκειμένου να διερευνηθεί ο βαθμός και ο τρόπος του EU Taxonomy σε βασικά τραπεζικά προϊόντα.

Η ΕΤΟ αποτέλεσε επίσης τον κύριο «σύμμαχο» του UNEP FI στην προώθηση των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής (Principles for Responsible Banking), αρχές οι οποίες θα διέπουν τις δραστηριότητες και τη λειτουργία των τραπεζών και την εναρμόνιση του τραπεζικού κλάδου με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και τη Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό το γεγονός ότι το πλαίσιο των Αρχών υιοθέτησαν ήδη, στην πλειονότητά τους, οι ελληνικές τράπεζες, συνυπογράφοντας αυτές, μάλιστα, ως ιδρυτικά μέλη.

Η ωριμότητα βέβαια του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στην κοινή προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής έχει ήδη εκφραστεί με την ανάπτυξη και εφαρμογή του συστήματος Διαχείρισης Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Κινδύνων (Environmental and Social Management System, ESMS). Ένα σύστημα, το οποίο έχει ενταχθεί στις τρέχουσες πιστοδοτικές διαδικασίες των τραπεζών, διαμορφώνοντας ένα νέο πλαίσιο και για τα δύο μέρη (τράπεζες - επιχειρήσεις) πριν από την εξέταση κάθε νέου αιτήματος χρηματοδότησης. Μάλιστα σε πρόσφατες συναντήσεις μας με φορείς των παραγωγικών τάξεων διαφάνηκε η ανάγκη εκπαίδευσης των επιχειρήσεων της χώρας μας σχετικά

με τη θεματική του Sustainable Finance προκειμένου να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα.

Ωστόσο χωρίς την κοινωνία σύμμαχο κανένας σχεδιασμός δεν μπορεί να γίνει πράξη. Η εξέλιξη των επιλογών και των δράσεων που θα εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το ποσοστό αποδοχής αλλά και ενεργού συμμετοχής των πολιτών και ειδικότερα της νέας γενιάς. Ο πρόσφορος τρόπος για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης είναι και πάλι η εκπαίδευση.

Η ΕΕΤ πρότεινε για τον λόγο αυτό στη Δημόσια Διοίκηση την εκπόνηση εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο: Environmental & Financial Literacy. Στόχος της εκπαιδευτικής αυτής πρωτοβουλίας είναι να καλλιεργήσουμε περιβαλλοντική συνείδηση με έναν συνδυασμό: περιβαλλοντικής αλλά και χρηματοπιστωτικής συνειδητοποίησης, γνώσης, δεξιοτήτων, υπεύθυνης συμπεριφοράς απαραίτητης για τη λήψη ορθολογικών χρηματοπιστωτικών αποφάσεων και κατ' επέκταση και για την επίτευξη προσωπικής ευημερίας. Ευελπιστούμε ότι έτσι θα φτάσουμε τον στόχο του μετασχηματισμού και της υλοποίησης της βιώσιμης επένδυσης.

Εξορυκτική

Βιομηχανία

Συμβάλλει στην αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής στο 12% του ΑΕΠ

Η Βιώσιμη Ανάπτυξη αποτελεί οδηγό της εξορυκτικής βιομηχανίας στη συλλογική προσπάθεια για αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής στο 12% του ΑΕΠ.

Αθανάσιος Κεφάλας, πρόεδρος του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων

Αυτό επισημαίνει στη «Ν» ο Αθανάσιος Κεφάλας, πρόεδρος του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων. «Δοθέντος ότι τα περισσότερα πράγματα που κατασκευάζουμε βασίζονται σε πρώτες ύλες που παίρνουμε από τη γη, η εξορυκτική δραστηριότητα είναι ζωτική για το μέλλον που οραματιζόμαστε. Αλλιώς πώς θα μπορούσαμε να τα φτιάχνουμε όλα αυτά;» επισημαίνει υψηλόβαθμο στέλεχος μεγάλης συμβουλευτικής εταιρείας.

Για την ικανοποίηση των σημερινών και μελλοντικών αναγκών της κοινωνίας, οι επιχειρήσεις του εξορυκτικού κλάδου πρέπει να μπορούν να λειτουργούν σε ένα προβλέψιμο θεσμικό και νομικό πλαίσιο που να προάγει την επιχειρηματικότητα, να διασφαλίζει την προστασία του περιβάλλοντος, να ενισχύει την κοινωνική συνοχή και να αποβλέπει στην ταυτόχρονη βελτίωση των δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων στους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης: Οικονομία, Περιβάλλον, Κοινωνία.

Τα μέλη του Συνδέσμου μας αναγνωρίζοντας τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης και αποδεχόμενα το δικό τους ρόλο στην επίτευξη της, έχουν θεσπίσει από το 2006 “Κώδικα Αρχών” που εκφράζει τη φιλοσοφία αυτή και έχουν πετύχει:

- ο εξορυκτικός κλάδος να συμβάλλει με 3% στο ΑΕΠ της χώρας, δημιουργώντας αξίες που υπερβαίνουν τα 2 δισ. ευρώ το έτος.
- να υποστηρίζουν περίπου 100.000 ποιοτικές θέσεις εργασίας, κατά κύριο λόγο πλήρους απασχόλησης.
- να αποδεικνύουν ότι η αξιοποίηση των ορυκτών πόρων της χώρας και ο σεβασμός προς το περιβάλλον είναι έννοιες συμβατές είτε με τα έργα αποκατάστασης είτε με πληθώρα καινοτόμων μετα-μεταλλευτικών χρήσεων γης.

Η ελληνική εξορυκτική βιομηχανία αντεπεξήλθε αποτελεσματικά στην παρατεταμένη οικονομική κρίση της χώρας μας και αποτελεί βιώσιμο παράδειγμα του παραγωγικού υποδείγματος που έχει ανάγκη η εθνική οικονομία, χάρη στις σωστές πρακτικές διαχείρισης της επικινδυνότητας, την έντονη εξωστρέφειά της, την οικονομική αξιοπιστία των περισσότερων επιχειρήσεων της, την αξιοποίηση των σχετικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της χώρας, τη φροντίδα στο ανθρώπινο κεφάλαιο και τις υπεύθυνες πρακτικές λειτουργίας των παραγωγικών βάσεων της.

Οι σημαντικές προκλήσεις για τον κλάδο στη χρονιά που έρχεται αφορούν:

- τη γρήγορη ολοκλήρωση του εκπονούμενου Ειδικού Χωροταξικού Σχεδίου για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες που θα διασφαλίσει την πρόσβαση στο αποθεματικό δυναμικό της χώρας και στις απαραίτητες υποδομές (λιμάνια κ.ά.) με ταυτόχρονη θέσπιση κανόνων για επίλυση τυχουσών

συγκρούσεων χρήσεων γης και προαγωγή της φιλοσοφίας “απόκτησης και διατήρησης της κοινωνικής άδειας λειτουργίας”

- την εκπόνηση δεκαετούς στρατηγικού σχεδίου εφαρμογής της Εθνικής Πολιτικής Ορυκτών Πόρων αποσκοπώντας στη βιώσιμη αξιοποίηση των ορυκτών πρώτων υλών λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις των αρχών της κυκλικής οικονομίας
- την αποτελεσματική και δίκαιη διαχείριση της επερχόμενης απολιγνιτοποίησης της ηλεκτρικής παραγωγής ώστε να διασφαλιστεί η ενεργειακή ασφάλεια της χώρας και η αποτροπή κοινωνικών κρίσεων στις περιφέρειες με οικονομίες υψηλής εξάρτησης από τον λιγνίτη. Η αλλαγή του ενεργειακού μίγματος της χώρας πρέπει να συνοδευτεί και από δραστικές παρεμβάσεις στην κατεύθυνση της εξοικονόμησης ενέργειας, η οποία έχει αποδειχθεί ότι θα έχει ταχύτερα αποτελέσματα όσον αφορά τις δυνατότητες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Ο εξορυκτικός κλάδος ήδη συμβάλλει σημαντικά στο ΑΕΠ της χώρας, όμως ανταποκρινόμενος στις προκλήσεις των καιρών για βιώσιμη ανάπτυξη με φροντίδα στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος και βελτίωση της κατανάλωσης μπορεί να μεγαλώσει σημαντικά τη συμβολή του, στηρίζοντας τη συλλογική προσπάθεια να ανέλθει η βιομηχανική παραγωγή στο 12% του ΑΕΠ.

Βιομηχανία

Τροφίμων

Στροφή στις πράσινες τεχνολογίες

Ευάγγελος Καλούσης, πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων & Ποτών

Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών, όπως περιγράφει ο Ευάγγελος Καλούσης, πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων & Ποτών, είναι ένας κλάδος δυναμικός, ανταγωνιστικός, με έντονη εξωστρέφεια και επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ευρώπη αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο, που συγκαταλέγεται ανάμεσα στους βασικούς πυλώνες της ελληνικής μεταποίησης, ως ο σημαντικότερος εργοδότης της και παράλληλα κινητήριοι μοχλός και φορέας ανάπτυξης της εγχώριας οικονομίας.

Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων, δραστηριοποιούμενη μέσα σε ένα έντονα ανταγωνιστικό και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, παρακολουθεί τις εξελίξεις και ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα που προκύπτουν σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, με γνώμονα να προσφέρει τρόφιμα ασφαλή, ποιοτικά, στην καλύτερη δυνατή τιμή και με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Σύμφωνα με τον κ. Καλούση, μία από τις σημαντικότερες παγκόσμιες προκλήσεις της εποχής είναι η Βιώσιμη Ανάπτυξη. Η υπεύθυνη επιχειρηματικότητα & η αειφορία αποτελούν στρατηγική επιλογή και προτεραιότητα του ΣΕΒΤ και της Βιομηχανίας Τροφίμων και στηρίζονται στη διασφάλιση ισορροπημένης ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας με κοινωνική ευαισθησία και σεβασμό στο περιβάλλον. Για τον λόγο αυτό, η Βιομηχανία Τροφίμων με τις πρωτοβουλίες και τις προσπάθειές της διαμορφώνει και υλοποιεί μια μακροχρόνια περιβαλλοντική στρατηγική για την κλιματική αλλαγή με την εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών, την πρόληψη της σπατάλης του νερού και των τροφίμων και την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με στόχο αφενός τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της και αφετέρου την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς της μέσα από την υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας.

Θέλοντας να συνδράμει ουσιαστικά προς την κατεύθυνση αυτή, ο ΣΕΒΤ υλοποιεί μία σειρά δράσεων με σημαντικότερες τις ακόλουθες:

- λειτουργία της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Αειφορίας για τη συζήτηση και στάθμιση των κρίσιμων θεμάτων της Βιώσιμης Ανάπτυξης μεταξύ επιχειρήσεων, Πολιτείας και γενικότερα της κοινωνίας
- προώθηση και ανάδειξη πράσινων τεχνολογιών για τον κλάδο
- συμμετοχή σε ευρωπαϊκά έργα (LIFE FOODPRINT, EU MERCI, PEFMED, LIFE CIRCforBIO, ICCEE) μέσα από τα οποία λαμβάνει επίκαιρη ενημέρωση για τις εξελίξεις γύρω από τα περιβαλλοντικά θέματα και αναπτύσσει δράσεις, που βοηθούν τις επιχειρήσεις-μέλη του να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις (μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των προϊόντων)
- εκπόνηση μελέτης σε συνεργασία με το IOBE (Ιδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών) για την αποτύπωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της Βιομηχανίας Τροφίμων.

Ο κ. Καλούσης προσθέτει επίσης ότι το επιτελείο του ΣΕΒΤ παρακολουθεί στενά τις ευρωπαϊκές εξελίξεις σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες σε καίρια θέματα, που απασχολούν τον κλάδο. Συμμετέχει μάλιστα ενεργά στη Γνωμοδοτική Επιτροπή για την Κυκλική Οικονομία, η οποία πρόσφατα συστάθηκε από το υπουργείο Περιβάλλοντος, μαζί με άλλους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς. Επιπλέον, ως προς το ζήτημα της πολιτικής για τις πλαστικές ύλες και τα πλαστικά μιας χρήσης, που αποτελεί προτεραιότητα τόσο της πολιτείας όσο και τη Βιομηχανία, σε όλα τα επίπεδα, ο ΣΕΒΤ αναλαμβάνει ουσιαστικό ρόλο στις συζητήσεις που γίνονται και θα γίνουν με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Πολιτεία, άλλους θεσμικούς παράγοντες, επιχειρήσεις) και στις δράσεις που δρομολογούνται, προκειμένου να διασφαλιστεί η εναρμόνιση με την πρόσφατη σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία.

Ο κ. Καλούσης σημειώνει επίσης μία ακόμη σημαντική πρόκληση, με έντονο κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο, που είναι ο περιορισμός της σπατάλης των τροφίμων. «Το

ζήτημα αυτό απασχολεί έντονα και αποτελεί προτεραιότητά της Βιομηχανίας Τροφίμων. Για τον λόγο αυτό, ήδη εδώ και χρόνια, στον ΣΕΒΤ έχουμε αναπτύξει μία μακροχρόνια συνεργασία με την Τράπεζα Τροφίμων και κινητοποιούμε τα μέλη μας ώστε να συμβάλουν στο έργο αλληλεγγύης της, προκειμένου περισσότεροι συνάνθρωποί μας που χρειάζονται βοήθεια, να έχουν πρόσβαση σε βασικά είδη διατροφής και ένα καλύτερο επίπεδο ζωής. Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων δεν προσαρμόζεται απλά στις εξελίξεις. Αντιλαμβάνεται τις ανάγκες που δημιουργούνται, επεξεργάζεται τις νέες προσλαμβάνουσες, καινοτομεί και αναπτύσσεται με υπευθυνότητα, συνέπεια και σεβασμό στο περιβάλλον και στους καταναλωτές της» προσθέτει.

Βιομηχανία

Κλιματισμού

Στόχος η μείωση των εκπομπών CO2

Η βιομηχανία κλιματισμού βρίσκεται μπροστά σε προκλήσεις, καθώς καλείται μεταξύ άλλων να μειώσει τις εκπομπές CO2 κατά 79% ως το 2030, όπως προβλέπει η νομοθεσία F-Gas και να αντικαταστήσει χημικά στα ψυκτικά μέσα που επιδρούν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Ως εκ τούτου απαιτούνται επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες αλλά και ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού.

Χριστίνα Αντωνίου, διευθύνουσα σύμβουλος της Daikin Hellas

Η Χριστίνα Αντωνίου, διευθύνουσα σύμβουλος της Daikin Hellas, απάντησε στα ερωτήματα της «Ν» σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει η βιομηχανία απέναντι σε παράγοντες που επιβαρύνουν το πρόβλημα της υπερθέρμανσης του πλανήτη, από την αυξημένη χρήση κλιματιστικού, που μπορεί να φθάνει στο 40% της καταναλισκόμενης ενέργειας ενός κτιρίου, μέχρι τα

ψυκτικά μέσα που περιέχουν HFC και τα οποία σε βάθος 30ετίας εκτιμάται ότι μπορεί να επιδράσουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, κατά 9% ως 19%.

«Η κλιματική αλλαγή είναι μία πραγματικότητα που αποδεικνύεται πλέον σε καθημερινή βάση, όπως και η αναγκαιότητα χρήσης των κλιματιστικών μηχανημάτων ανεξαρτήτως εποχής» τονίζει αναφερόμενη μεταξύ άλλων στη στροφή σε νέες τεχνολογίες όπως η χρήση του νέου ψυκτικού μέσου R32 με GWP=675, η συνολική επίδραση του οποίου είναι ιδιαίτερος μειωμένη σε σχέση με το R410a που χρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια, ενώ μπορεί να ανακυκλωθεί πολύ πιο εύκολα. Μιλώντας για τις πρωτοβουλίες ενημέρωσης σε επίπεδο κράτους αλλά και σε κλαδικό επίπεδο σημειώνει ως ενδεικτικό παράδειγμα το πρόγραμμα «Αλλάζω κλιματιστικό», το 2009, το οποίο προήγαγε την αντικατάσταση των παλαιών κλιματιστικών με νέας τεχνολογίας inverter και το «Εξοικονομώ κατ' Οίκον» ενεργό από το 2013 που προωθεί τη χρήση της αντλίας θερμότητας ως λύση θέρμανσης.

Το βασικό θέμα που προβληματίζει την παγκόσμια κοινότητα είναι η αύξηση των εκπομπών του CO₂. Οι περιβαλλοντικές μελέτες μετρούν τις επιδράσεις όλων των αγορών, όπως για

παράδειγμα αυτές από την κατασκευή και λειτουργία των κτιρίων, η οποία ανέρχεται σχεδόν στο 1/3 επί του συνόλου της παγκόσμιας ενεργειακής κατανάλωσης. Η κ. Αντώνιου επιβεβαιώνει ότι ο κλιματισμός παίζει ένα σημαντικό ρόλο αφού μπορεί να επηρεάσει μέχρι και το 40% της καταναλισκόμενης ενέργειας ενός κτιρίου. Προσθέτει μάλιστα ότι ο κλάδος επηρεάζεται από τις επιπτώσεις των διάφορων χημικών, όπως είναι τα ψυκτικά μέσα που περιέχουν HFC, τα οποία σε βάθος 30ετίας εκτιμάται ότι μπορεί να επιδράσουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, κατά 9% ως 19%, κυρίως βέβαια από τις αναπτυσσόμενες χώρες (Κίνα, Ινδία, ΗΠΑ).

Επιπροσθέτως, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσμοθετήσει πολύ σκληρούς νόμους, όπως η νομοθεσία F-Gas σύμφωνα με την οποία καλείται ο κλάδος σε μείωση των ρύπων σε CO₂ κατά 79% το 2030. Στο πλαίσιο αυτό η Daikin ήταν η πρώτη εταιρεία κλιματισμού που μίλησε για το ψυκτικό μέσο R32 απελευθερώνοντας μάλιστα εκατοντάδες πατέντες σε όλη την αγορά. Επίσης στα ερευνητικά της κέντρα (διαθέτει 3 σε Ιαπωνία, Ευρώπη και Αμερική), αναπτύσσει νέες τεχνολογίες. Ειδικά στην Ευρώπη το ερευνητικό επενδυτικό πρόγραμμα ανέρχεται σε 13 εκατ. ευρώ, με 200 μηχανικούς να εργάζονται στη βελτιστοποίηση του νέου VRV με R32.